

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/5

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols**

Protokols Nr. 5

2023. gada 31. maijā

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē

Sēdi vada:

Jānis Citskovskis – Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Mihails Papsujevičs – Tieslietu ministrijas valsts sekretārs
2. Sanita Vasiļjeva (aizvieto Ingu Alliku) – Labklājības ministrijas pārstāve
3. Māris Klismets (aizvieto Edvīnu Balševicu) – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis
4. Dace Vilsone – Kultūras ministrijas valsts sekretāre
5. Ilze Skrodele – Ministru prezidenta padomniece valsts pārvaldes jautājumos
6. Baiba Bāne – Finanšu ministrijas valsts sekretāre
7. Kristīne Zonberga – biedrības "Latvijas Pilsoniskā" direktore
8. Vita Anda Tērauda – nodibinājuma "Latvijas Dabas fonds" direktore
9. Rota Lāce – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" valdes locekle (attālināti)
10. Inese Tauriņa – biedrības "Sabiedrība par atklātību - Delna" direktore
11. Jānis Rozītis – nodibinājuma "Pasaules Dabas fonds" direktors
12. Ivars Balodis – nodibinājuma "Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeirons" valdes priekšsēdētājs
13. Kirils Solovjovs - biedrības "Ar pasaules pieredzi Latvijā" pārstāvis

Citi sēdes dalībnieki:

Arturs Krišjānis Kariņš – Ministru prezidents

Ieva Zīberga – Ministru prezidenta birojs

Ieva Lībķena – Valsts kanceleja

Inese Kuške – Valsts kanceleja

Agita Hauka – biedrība "Latvijas Zemnieku federācija"

Aira Priedīte – biedrība "Eiropas Latviešu apvienība"

Andris Gobiņš – biedrība "Eiropas Kustība Latvijā"

Anita Seļicka – biedrība "Latvijas Lauku forums"

Agnese Rācene-Krūmiņa – Tieslietu ministrija

Baiba Ziemeļe – biedrība "Latvijas Pacientu organizāciju tīkls"

Guntis Gūtmanis – biedrība "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome"

Jeļena Šaicāne – Kultūras ministrija

Ilze Trušinska – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Indra Lūse – biedrība "Latvijas Juristu apvienība"
 Anda Grīnfelde – arodbiedrību apvienība "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība"
 Zaiga Pūce – Sabiedrības integrācijas fonds
 Ieva Plūme – Sabiedrības integrācijas fonds
 Liene Vārslavāne – Sabiedrības integrācijas fonds
 Imants Lipskis – Labklājības ministrija
 Juris Beikmanis – biedrība "Latvijas Reto slimību alianse"/ biedrība "Ģenētiski pārmantoto slimību pacientiem un līdzcilvēkiem "Saknes""
 Una Lapskalna – biedrība "Latvijas sociālo darbinieku biedrību"
 Linda Jākobsone-Gavala – biedrība "Gribu palīdzēt bēgļiem"

Protokolē:

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Sēdi sāk plkst. 11.02

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	Par 31.05.2023. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2.	Informācija par jaunu organizāciju pievienošanu Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam	Zane Legzdiņa-Joja Valsts kanceleja
3.	Par Memoranda padomes vadītāja vietnieka ievēlēšanu	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
4.	Saruna ar Ministru prezidentu K. Kariņu par aktualitātēm nevalstisko organizāciju sadarbībā ar valsts pārvaldi	Nevalstiskās organizācijas Jānis Citskovskis Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors Arturs Krišjānis Kariņš Ministru prezidents
5.	Par valsts budžeta programmas "NVO fonds" prioritātēm 2024.gadam	Ieva Plūme Sabiedrības integrācijas fonds
6.	Dažādi: nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

1. jautājums

31.05.2023. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: K. Zonberga

Nolemts:

1. Apstiprināt 31.05.2023. sēdes darba kārtību, papildinot sadaļu "Dažādi" ar jautājumu par iesaistes valsts budžeta plānošanā aktualizēšanu.

2. jautājums

Informācija par jaunu organizāciju pievienošanu Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam

Ziņo: Z. Legzdiņa-Joja

Z. Legzdiņa-Joja informē, ka Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandam, to parakstot, 2023. gada martā pievienojas jaunas divdesmit četras organizācijas.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai Valsts kancelejas pārstāves Z. Legzdiņas-Jojas sniegto informāciju.

Informācija par organizācijām, kuras pievienojas Memorandam 2023. gada martā, pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/nvo-un-mk-sadarbibas-memorandam-pievienosies-24-jaunas-biedribas-un-nodibinajumi>.

3. jautājums

Par Memoranda padomes vadītāja vietnieka ievēlēšanu

Izsakās: J. Citskovskis, J. Rozītis, I. Tauriņa

J. Citskovskis aicina Memoranda padomē ievēlētās organizācijas izvirzīt kandidatūras Memoranda padomes vadītāja vietnieka pienākumu pildīšanai.

J. Rozītis izvirza K. Zonbergu.

I. Tauriņa pauž atbalstu K. Zonbergas kandidatūrai Memoranda padomes vadītāja vietnieka amatā, pamatojoties uz pieredzi šādu pienākumu pildīšanā un atbilstību.

Lēmums:

Atbalstīt K. Zonbergas (Par – 11, pret – 0, atturas - 2) ievēlēšanu Memoranda padomes vietnieka amatā.

4. jautājums

Saruna ar Ministru prezidentu K. Kariņu par aktualitātēm nevalstisko organizāciju sadarbībā ar valsts pārvaldi

Izsakās: A.K. Kariņš, K. Zonberga, J. Rozītis, V.A. Tērauda, I. Balodis, K. Solovjovs, I. Tauriņa, B. Bāne, D. Vilsone

A.K. Kariņš pauž, ka valsts ir ieinteresēta sadzirdēt sabiedrības intereses - norāda, ka sociālā dialoga partneriem ir resursi un kapacitāte piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, sava loma ir arī profesionālām organizācijām, kuras iesaistās procesos un pārstāv noteiktas intereses, un arvien labāk organizējas pilsoniskā sabiedrība. Pauž, ka līdzšinējā pieredzē iniciatīva paplašināt sarunu partneru loku, iesaistot tajā arī biedrību "Latvijas Pilsoniskā alianse", ir attaisnojusies. Uzsver, ka ir neiespējami nodrošināt, ka visi būs gandarīti par pieņemto lēmumu, tomēr caur visu pušu iesaisti procesā ir iespējams nodrošināt reformu skaidrošanu, tādējādi panākot arī atbalstu virzītajām iniciatīvām. Norāda, ka reformās ir būtiski nodrošināt efektivitāti lēmumu pieņemšanā, vienlaikus procesam ir jābūt demokrātiskajam un dažādus viedokļus apkopojošam

no atšķirīgām perspektīvām. Aicina nevalstiskās organizācijas apkopot viedokļus, lai to sekmīgāk pārstāvētu sarunu formātos ar valdību un diskusiju par potenciālajiem risinājumiem ievirzītu atbilstošā virzienā.

K. Zonberga pateicas K. Kariņam par valdības deklarācijā un rīcības plānā iekļauto apņemšanos stiprināt pilsonisko dialogu, paredzot tam atbilstošu finansējumu. Atsaucas uz sabiedrības viedokļa pārstāvniecības nozīmi ikvienā lēmumā, uzsverot, ka plānotās izmaiņas primāri ir jā-saskaņo ar tām sabiedrības grupām, kuras tās skars. Norāda, ka tiesiskais regulējums sabiedrības iesaistei ir atbilstošs. Uzsver, ka pilsoniskā dialoga loma ir jānostiprina gan dokumentos, gan arī praksē, izdarot izvēli par Memoranda padomes lomu kā koordinējošo ietvaru pilsoniskajā dialogā.

J. Rozītis uzver sabiedrības interešu pārstāvības nozīmību, kur publiskās intereses būtu jāliek priekšplānā salīdzinot ar privātu interešu aizstāvību, līdzsvarot dažādās intereses ir publiskās pārvaldes pienākums. Norāda, ka lēmumu visos izstrādēs procesa posmos ir jābūt atvērtībai viedokļu dažādībai. Nevalstiskās organizācijas var palīdzēt publiskajai pārvaldei vērtību skaidrošanā, attiecīgi sagaida daudz plašākas iespējas.

V.A. Tērauda aicina stiprināt pilsonisko dialogu, ņemot vērā, ka nevalstiskajās organizācijām ir potenciāls atbalstīt publisko pārvaldi lēmumu pieņemšanas procesā, atvēlot tam atbilstošus resursus dialoga nodrošināšanai sabiedrības interesēs.

I. Balodis aicina stiprināt Memoranda padomes lomu kā nevalstisko organizāciju un publiskās pārvaldes sadarbības formātu. Uzsver, ka Memorandu parakstījušās organizācijas ir būtisks resurss sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, attiecīgi jāstiprina sadarbība ar tām un atgriezeniskās saites saņemšana, aicina sadarboties visus Memoranda padomes stiprināšanā.

K. Solovjovs pauž viedokli, ka sabiedrības labklājība būtu varējusi uzlaboties efektīvāk, ja dialogs ar pilsonisko sabiedrību būtu bijis labāk organizēts. Rosina Memoranda padomes darbībā ieviest trīs sēžu principu, kas nozīmētu pirmajā sēdē jautājumu aktualizēt, otrajā sēdē jautājumu izdiskutēt un trešajā sēdē – pieņemt viedokli.

I. Tauriņa norāda, ka viņas pārstāvētā organizācija ikdienā uztraucas par sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei un dalību politiskajās partijās. Uzsver, ka jāstiprina biedrību pārliecība par iespējām uzlabot dzīves situāciju, kur loma pilsoniskā dialoga nozīmes stiprināšanai.

A.K. Kariņš norāda, ka valsts mērķtiecīgi audzējusi pieejamā finansējuma apmēru nevalstiskajām organizācijām caur valsts budžeta programmu "NVO fonds".

K. Zonberga skaidro, ka valsts budžeta programmas "NVO fonds" lielākais ierobežojums, neskatoties uz ikgadējo pieaugumu, joprojām ir nepietiekamais finansējums visiem projektiem, kas izstrādāti kvalitatīvi un atbilst koncepcijā par valsts budžeta programmas "NVO fonds" izveidi noteiktajām prioritātēm. Vērš uzmanību, ka Memoranda padomes nevalstisko organizāciju viedoklis kopumā jau ilgstoši ir bijis atbalstošs atsevišķas budžeta līnijas izveidošanai "NVO fondā" pilsoniskā dialoga īstenošanai, ko nav izdevies aizstāvēt arī tāpēc, ka valsts līmenī nav noteikta atbildīgā institūcija par pilsoniskās sabiedrības attīstību, ar kuru runāt par šiem jautājumiem. Kā arī norāda uz valsts budžeta izstrādes procesu, kurā gadu no gada nevalstiskajām organizācijām nav iespēju pēc būtības diskutēt par prioritātēm, ko iesniedz nozaru ministrijas. V.A. Tērauda uzsver, ka jānošķir finansējuma pieejamība pilsoniskajām dialogam un nevalstisko organizāciju projektiem, kas ir vērsti uz konkrētu iniciatīvu attīstīšanu.

B. Bāne uzsver, ka valsts budžeta programmas "NVO fonds" pieaugums ir bijusi valdības un Kultūras ministrijas prioritāte, attiecīgi jārod risinājums pilsoniskā dialoga nodrošināšanai no šī finansējuma avota pieauguma, ņemot vērā arī saturisko atbilstību.

D. Vilsone skaidro, ka Kultūras ministrija dialogā ar nevalstiskajām organizācijām līdz šim ir risinājusi gan valsts budžeta programmas "NVO fonds" pieauguma jautājumu, gan arī līdzfinansējuma pieejamību NVO startēšanai starptautiskajos projektos.

K. Solovjovs vēlreiz uzsver, ka valsts budžeta programmas "NVO fonds" finansējums ir domāts nevalstisko organizāciju darbības prioritātēm, attiecīgi pilsoniskajām dialogam jārod papildus finansējums.

A.K. Kariņš norāda uz nepieciešamību izstrādāt skaidru veidu, visdrīzāk caur valsts budžeta programmu "NVO fonds", Memoranda padomes darbības stiprināšanai. Attiecīgi aicina visas iesaistītās puses sagatavot un izdiskutēt šādu priekšlikumu, norāda, ka vēlētos palīdzēt stiprināt pilsoniskā dialoga kapacitāti. Vienaļpus skaidro, ka šobrīd publiskā pārvalde šobrīd cenšas rast nepieciešamo finansējumu prioritāri veselības aprūpei.

J. Rozītis aicina, pārplānojot finansējumu, vērtēt arī apstākļus, kāpēc publiskais finansējums netiek izmantots pilnā mērā. Kā arī aicina samērot publiskās un privātas intereses, nevērtējot vienas vai otras puses pārstāvību tikai pēc dalībnieku skaita.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.

5. jautājums

Par valsts budžeta programmas "NVO fonds" 2024.gada prioritātēm

Ziņo: I. Plūme

*Izsakās: K. Zonberga, J. Citskovskis, B. Bāne, Z. Pūce,
D. Vilsone, V.A. Tērauda, S. Vasiļjeva*

I. Plūme iepazīstina ar valsts budžeta programmas "NVO fonds" aktualitātēm un stratēģiskās plānošanas komitejas sagatavoto piedāvājumu par konkursa prioritātēm, pieejamo finansējumu un norisi 2024. gadā.

K. Zonberga informē, ka diskusijā, kas notika stratēģiskās plānošanas komitejas sanāksmē, netika pat aktualizēta iespēja par pilsoniskā dialoga īstenošanas finansēšanu. Vienaļpus norāda, ka arī esošais finansējums valsts budžeta programmai "NVO fonds" nespēj apmierināt visas vajadzības, kas nevalstiskajām organizācijām ir sabiedrības interesēs, ņemot vērā, ka katru gadu atbalstu nesāņem daudzi kvalitatīvi izstrādāti projekti ar augstu vērtējumu. Kā arī uzsver, ka pieejamā finansējuma palielinājums 10% apmērā abām projektu grupām ir pamatots un rada vienlīdzīgas iespējas.

J. Citskovskis lūdz skaidrojumu par pieejamo finansējumu makro projektiem, proti, kāpēc to netiek plānots palielināt, ņemot vērā, ka 2024. gada konkursā jau piemērotas saistības attiecībā uz divu gadu projektiem, kas tika pieteikti 2023. gada konkursā, attiecīgi pieejamo līdzekļu apmērs ir objektīvi mazāks, un arī nemainīgi augsto konkursu makro projektu konkursā.

B. Bāne uzsver, ka Memoranda padomei šobrīd ir iespēja noteikt prioritātes valsts budžeta programmas "NVO fonds" īstenošanai, aicina šo iespēju izmantot, lai beidzot atrisinātu jautājumu par pilsoniskā dialoga finansēšanu.

Z. Pūce pauž, ka šobrīd Memoranda padomes sēdē ir īstais brīdis izteikt priekšlikumu valsts budžeta programmas "NVO fonds" resursus iekšēji pārdalīt pilsoniskā dialoga īstenošanai, ko Sabiedrības integrācijas fonda padome noteikti ņemtu vērā, pieņemot lēmumu. Kā arī norāda, ka nevalstisko organizāciju ilgtspējas un Sabiedrības integrācijas fonda kapacitātes sekmēšanai tika virzīts un vēlāk pieņemts lēmums par divu gadu makro projektiem. Attiecībā uz mikro projektiem – Z. Pūce skaidro, ka katru gadu tiek mainīti proporcionāli novirzāmie resursi, ir skaidrs, ka mikro projektu konkursu arī turpmāk plānots organizēt katru gadu.

D. Vilsone uzskata, ka pilsoniskais dialogs ir īstenojams valsts budžeta programmas "NVO fonds" koncepcijas esošās prioritātes "Interesu aizstāvība" ietvaros.

Z. Pūce skaidro, ka jau šobrīd projektos ir iespējams ietvert interešu aizstāvības un uzraudzības aktivitātes, ko organizācijas arī aktīvi izmanto.

V.A. Tērauda norāda, ka 2024. gadā valsts budžeta programmai "NVO fonds" pieejamo līdzekļu apmērs ir 1/3 daļa no kopējā apjoma, nav plānoti Aktīvo iedzīvotāju fonda konkursi, dalībai starptautiskajos konkursos nav pieejama līdzfinansējuma programma atbilstošā apjomā. Līdz ar to pauž bažas, ka 2024. gadā nevalstiskās organizācijas būs finansējuma trūkumā un

šādā situācijā no valsts budžeta programmas "NVO fonds" vēl 400 000 EUR novirzīt pilsoniskā dialoga mehānisma īstenošanai, kas ir vajadzīgs gan nevalstiskajām organizācijām, gan valstij. Vienlaikus norāda, ka mikro projektu konkurss, kurā nav konkurences, neceļ kapacitāti.

K. Zonberga norāda, ka ierobežotā valsts budžeta programmas "NVO fonds" finansējuma ietvaros iespējamība novirzīt resursus pilsoniskā dialoga īstenošanai nav iespējams. Kā arī aicina Memoranda padomi pieņemt lēmumu, ka papildus finansējuma piešķiršanas gadījumā atbalstītu programmas "Pilsoniskais dialogs" īstenošanu.

S. Vasiļjeva vērš uzmanību, ka mikro projektu konkursā atbalstu saņem projekti, kas izpilda noteiktus kvalitātes kritērijus un mikro projektu iespēja būtu jāsaglabā kā platforma organizāciju attīstībai. Atbalsta vienošanos papildus finansējuma piešķiršanas gadījumā finansējumu novirzīt pilsoniskā dialoga īstenošanai.

Lēmums:

1. atbalstīt valsts budžeta programmas "NVO fonds" koncepcijā noteiktās četras prioritātes;
2. Fiksēt, ka Memoranda padome papildus finansējuma valsts budžeta programmai "NVO fonds" piešķiršanas gadījumā kā prioritāti nosaka pilsoniskā dialoga stiprināšanu, ko ir iespējams īstenot apstiprināto prioritāšu ietvaros.

Sabiedrības integrācijas fonda pārstāves I. Plūmes prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15810/download?attachment>.

6. Dažādi

Ziņo: J. Citskovskis

Izsakās: K. Zonberga

J. Citskovskis informē, ka līdz ar Pārresoru koordinācijas centra pievienošanos Valsts kancelejai, Memoranda padomes sastāvā ir viena brīva vieta. Valsts kanceleja ir uzrunājusi Memoranda padomes nevalstisko organizāciju puses pārstāvjus par šo jautājumu, lūdzot sniegt priekšlikumus jaunu institūciju iekļaušanai Memoranda padomes sastāvā.

K. Zonberga pauž, ka potenciālās institūcijas ar pamatojumu pilsoniskās sabiedrības iesaistei varētu būt šādas – prioritāte Iekšlietu ministrijas dalībai, ņemot vērā civilās aizsardzības aspektu, pēc tam Izglītības un zinātnes ministrija, jo darbība pilsoniskās izglītības aspektā un Ekonomikas ministrija, ņemot vērā, ka plāno uzņemties brīvprātīgo darbu.

J. Citskovskis apņemas noskaidrot identificēto ministriju viedokli par iespējamo dalību Memoranda padomes sastāvā, un atgriezties pie jautājuma nākamajā Memoranda padomes sēdē.

Nolemts:

1. Pieņemt zināšanai, ka nākamā Memoranda padomes sēde plānota 2023. gada 28. jūnijā plkst. 11.00-13.00, tās darba kārtība vēl tiks precizēta – darba kārtība ir atvērta jautājumiem, kas aktuāli nevalstisko organizāciju un valsts pārvaldes sadarbībā.
2. Aicināt nevalstiskās organizācijas proaktīvi iesaistīties nozaru ministrijās notiekošajos priekšlikumu sagatavošanas procesos.
3. Aicināt nozaru ministrijas izdiskutēt priekšlikumus budžeta prioritātēm to konsultatīvajos formātos.

Sēdi slēdz: plkst. 12:42

Sēdes audio ieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:

<https://youtu.be/2P379RpAQn0>.

Sēdi vadīja:

Valsts kancelejas direktors,
Memoranda padomes vadītājs

(paraksts*) J. Citskovskis

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas
departamenta Valsts pārvaldes attīstības
nodaļas konsultante sabiedrības
līdzdalības jautājumos

(paraksts*) Z. Legzdiņa-Joja

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu